

**Södertälje
kommun**

Samhällsbyggnadskontoret

Datum
2025-10-01

1 (17)

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Detaljplan Södra 1:10 (Oljehamnen)

Enligt 6 kap. 5-7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas enligt PBL 4 kap 34 §.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram till vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas. Tanken är att dokumentet ska användas och uppdateras kontinuerligt under arbetet med att ta fram detaljplanen.

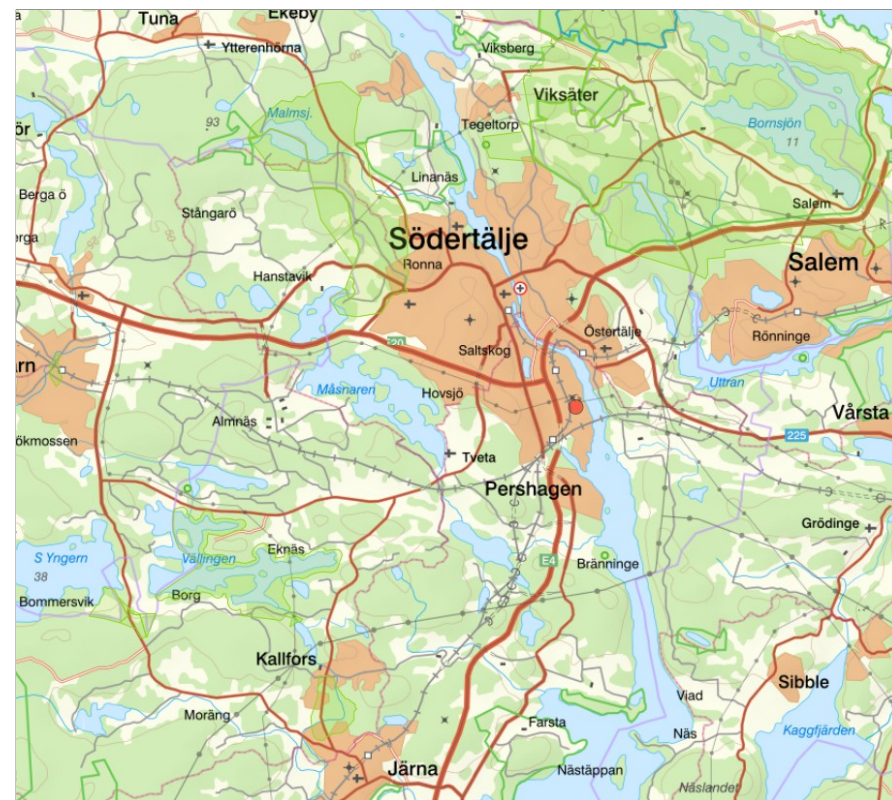
Planhandläggare: Selma Ogden

Handläggare Kof: Emma Tibblin

Samråd med Länsstyrelsen den: 27 oktober till 24 november 2023 (samråd)

Datum revidering: 2025-10-21

Senast reviderad: 2020-12-09

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen ska bedöma om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning". Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen. Förordningen beskriver vad det är som ska beaktas, det handlar om:

- *vad* det är för åtgärd eller verksamhet

- var den planeras och,
- vilka miljöeffekter som förväntas

Miljöeffekter

Begreppet miljöeffekter är definierat i miljöbalkens sjätte kapitel. Miljöeffekter kan vara direkta eller indirekta effekter. De kan vara positiva eller negativa för miljön. Effekterna kan vara tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och uppstå på kort, medellång eller lång sikt. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå i närområdet och långt bort. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön.

Listan ska inte anses vara uttömmande, därav den 6:e punkten *andra delar av miljön*.

Miljökvalitetsmålen och agenda 2030

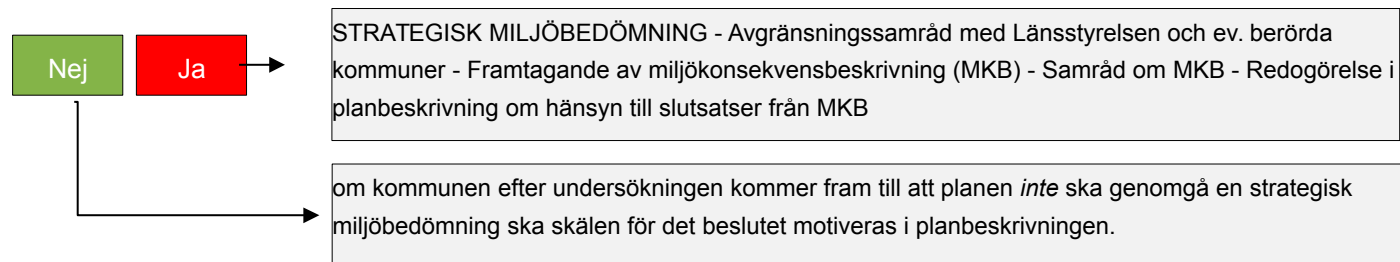
Det långsiktiga syftet med att undersöka miljöpåverkan och att integrera miljöbedömningar i planläggningen är att uppnå miljömålen specificerade i de sexton miljökvalitetsmålen. De svenska miljömålen omfattar den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling och är en viktig utgångspunkt för det nationella genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Exempel på miljökvalitetsmål är God bebyggd miljö, Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan och Ett rikt växt- och djurliv.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten. Om det inte är uppenbart onödigt skickas dokumentet för påsyn och diskussion till miljökontoret och stadsantikvarien.

UNDERSÖKNING AV BMP (vid samråd eller tidigare vid behov)

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med länsstyrelsen om undersökningen sker i regel i samband med detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP konstateras eller befaras bör samråd med Länsstyrelsen ske innan detaljplanens samråd.

Särskilt beslut

Kommunen ska efter att undersökningen har genomförts ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Detta ska göras genom att kommunen fattar ett särskilt beslut. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet fattas på delegation av planchef och därefter göras tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955)*

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

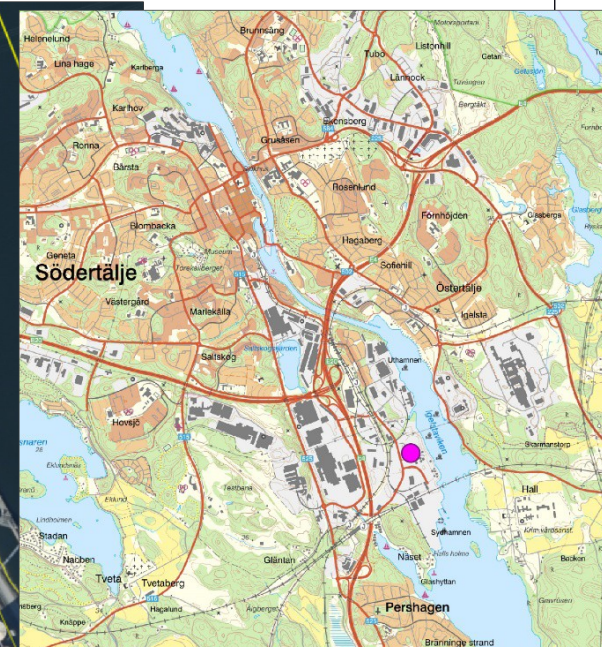
Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen och ev. berörda kommuner för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen.

Information om planen

Planens syfte:

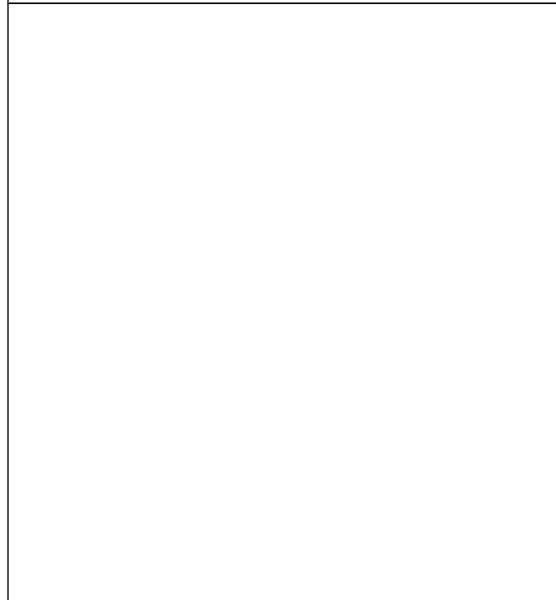
Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av en 50 meter hög cementcistern och terminal inom Oljehamnen, samt att skapa förutsättningar för en effektiv och långsiktig markanvändning. Planen ska säkerställa att området kan nyttjas för hamn- och industriverksamhet utan att öka säkerhetsriskerna, samt förhindra spridning av brand till angränsande verksamhetsområden. Vidare syftar planen till att göra befintliga byggnader planenliga, reglera höjder och materialkrav för nya byggnader samt säkerställa att ingen utökning av farlig vätska eller gas sker inom området.

Inom planarbetet ska det också fastställas att de geotekniska möjligheterna inom den norra delen av planområdet.

Allmän beskrivning av planområdet

Området för detaljplanen befinner sig vid Södertälje hamn och finns inom ett större verksamhetsområde i området Södra, Södertälje. Området för detaljplanen avgränsas av gamla hamnspåret i norr samt av Sydhamnsvägen i väst.

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? Ja ☐ Nej ☒
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan. Användningen Industri, Tekniska anläggningar, Hamn och Trafik bekräftar befintlig markanvändning. Detaljplanen Södra 1:10 överensstämmer till stor del med stadsplanen från 1995: 0181K-P1123C, Södra 1:10 Energihamnen. Stadsplanen har en begränsad höjd på 18 meter. Höjden för befintliga cisterner kommer alltså att vara densamma som stadsplanen, detta för att inte öka andelen farlig vätska. Inom den norra delen av planområdet tillåts uppförande av cementcistern som får ha en höjd på max 50 meter. Denna höjd gäller enbart för cementcistern och inga andra byggnader tillåts en högre höjd än 18 meter. Den höga cementcisternen kommer endast att användas till förvaring av färdigbränt och producerat cement. Förbränning av cement kommer att ske på annan plats innan leverans. Cement består av kalksten och lera och är inget brandfarligt material och kommer därmed inte utgöra någon risk för närområdet. Detaljplanen kommer att möjliggöra en utökning av Energihamnens verksamheter i form av kompletterande bebyggelse till befintlig verksamhet. Byggnader och cisterner innehållande farlig gas och vätska begränsas till samma yta och höjd som stadsplanen från 1995: 0181K-P1123C, Södra 1:10 Oljehamnen. Placering, utformning och skyddsåtgärder för miljöfarliga verksamheter med lagring av brandfarlig vätska/gas, så kallade Sevesoanläggningar regleras och säkerställs genom avtal med verksamhetsutövare eller inom ramen för kommande tillståndprocesser enligt Miljöbalken, Sevesolagstiftningen och Lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	Planförslaget ska utreda förekomsten av miljöfarliga ämnen inom området och om dessa kan påverkas av förslaget. Detta har gjorts med en markmiljöteknisk utredning där planförslagets inverkan bedömdes vara försumlig.
---	---

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Bedöms planen vara förenligt med översiktsplanen?

Beskriv även om planen är förenlig med RUFS

Finns mellankommunala och regionala intressen

Finns FÖP

Finns program

Ja ☒ Nej ☐ Delvis ☐

Beskriv hur/motivering:

Planområdet utgör en del av området Södertälje Södra som finns utpekad som utredningsområde verksamheter i kommunens översiktsplan Framtid Södertälje 2013 - 2030. Södertälje Södra har en regionalkoppling genom stambanan som passerar. Potentialen på sikt är stor för företagsetablering med närhet till hela regionen och den täta kopplingen till Södertälje centrum.

Kumulativa effekter

Finns andra projekt, planer eller program som tillsammans med åtgärden kan få konsekvenser för miljön och som kan leda till betydande miljöpåverkan. Utgå från listan *miljöeffekter*

Nej.

Verksamheter och åtgärder som kan medföra BMP

Plan- och bygglagen 4 kap. 34 §

Enligt PBL 4 kap 34 § finns ett antal specifika situationer som förväntas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) om planen medför att marken får tas i anspråk för något följande ändamål:

- *industriändamål*
- *ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse*
- *en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar*
- *en hamn för fritidsbåtar*
- *ett hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse*
- *en permanent campingplats*
- *en nöjespark*
- *en djurpark*

Detaljplanen innehåller befintliga sevesoverksamheter. Detaljplanen fortsätter möjliggöra befintliga verksamheter. Byggnader med farlig vätska och gas regleras till samma yta som gällande detaljplan. Genomförandet av planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.

Ja ☒ Nej ☐

Om ja; beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra BMP:

Användningen Industri, Tekniska anläggningar, Hamn och Trafik bekräftar befintlig markanvändning. Detaljplanen Södra 1:10 överensstämmer till stor del med stadsplanen från 1995: 0181K-P1123C, Södra 1:10 Energihamnen. Detaljplanen möjliggöra en utökning av Energihamnens verksamheter i form av kompletterande bebyggelse till befintlig verksamhet. Kompletterande byggnader ska utföras i obrännbart material. Byggnader och cisterner innehållande farlig gas och vätska begränsas till samma yta och höjd som stadsplanen från 1995: 0181K-P1123C, Södra 1:10 Oljehamnen.

En högre totalhöjd kommer att gälla specifikt för användningen cementcistern. Den höga cementcisternen kommer endast att användas till förvaring av färdigbränt och producerat cement. Förbränning av cement kommer att ske på annan plats innan leverans. Cement består av kalksten och lera och är inget brandfarligt material och kommer därmed inte utgöra någon risk för närområdet.

Verksamheter och åtgärder som förväntas medföra BMP

MB 7 kap 28 § a

Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP)

Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt?

Ja ☐ Nej ☒

Motivera svar och beskriv konsekvens och om detta bedöms medföra BMP. Väg in åtgärder från eventuellt angränsande projekt som tillsammans får kumulativa effekter:

Aspekter att förhålla sig till	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) och hantering av eventuella miljöeffekter	Risk för betydande miljöpåverkan		
			Nej	Ja	Miljöaspekt som ska behandlas i MKB
Mark -Topografi/terräng, -Berg- och jordarter, -Infiltrationskapacitet, -Stabilitet och bärighet, -Sättningskänslig mark, -Erosionsskydd, -Buffertzoner och filter, -Fysiska ingrepp	Enligt kommunens kartunderlag består marken av fyllnadsmassor underlagrade av isälvssediment. Avstånd till berg varierar mellan 6 och 23 meter. Marknivån varierar mellan +9 och +15 meter. De högsta nivåerna finns i planområdets mellersta del mot Sydhamnsvägen. Området sluttar ner mot sydlig och östlig riktning.	Grundläggning av bebyggelsen ska studeras vidare.	☒	☐	
Vatten - Avrinningsområde - påverkan på recipient - påverkan på grundvattenförekomst och grundvattenkvaliteten - minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt - förändrad infiltrationsförhållanden och avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning - förutsättningar för LOD påverkan på dikningsföretag Tillstånd för vattenverksamhet	Recipient är Igelstaviken och Södertäljeåsen. Vattenförekomst är Igelstaviken, inom avrinningsområdet Östersjökust med öar – Sörmland och Södertäljeåsen-Södertälje. Vattenförekomst Igelstaviken har måttlig ekologisk potential och god kemisk status (exklusive kvicksilver & PBDE). Miljöproblem i Igelstaviken: Övergödning, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan och främmande arter. Planområdet ligger ett område för grundvattenförekomst – Södertäljeåsen-Södertälje. Grundvattenförekomsten har god kvantitativ status och otillfredsställande	- Bedöms att ej påverka grundvattenförekomst- och kvalitet då området sedan länge är ianspråktaget och påverkad av industriell verksamhet. - Bedöms ej påverka LOD negativt då området består främst utav hårdgjorda ytor som parkeringar och vägar. Inom planområdet planeras det ingen verksamhet som skulle kunna påverka grundvattnet negativt. - bedöms ej medföra minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt eller tillföra förändrad infiltrationsförhållanden och avrinning eller dräneringsmönster med risk för			

enligt 11 kap. MB? -finns/behövs vattendom?	kemisk status. Planområdet hyser markföroreningar och underlagras av genomsläppliga jordlager vilket innebär att det i dagsläget föreligger risk för påverkan på områdets recipienter och grundvattnet	översvämning/uttorkning Lokalt omhändertagande av dagvatten genom fördröjning och rening ska eftersträvas där det är möjligt.			
MB 3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden -Obetydligt påverkade, ekologiskt känsliga områden - Brukningsvärd jordbruksmark - något riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden, friluftslivet eller annat riksintresse enligt 3 kap. §§ 7-9	Området är inte ett betydligt påverkat ekologiskt känsliga område. Området är inte brukningsvärd jordbruksmark. Något riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden, friluftslivet eller annat riksintresse enligt 3 kap. §§ 7-9 finns inte.	Genomförandet av detaljplanen antas inte få några miljöeffekter.	☒	☐	
MB 4 kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden	Det finns inget område där särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten i närheten.	Genomförandet av detaljplanen antas inte få några miljöeffekter.	☒	☐	
MB 5 kap Miljökvalitetsnormer -Omgivningsbuller -Luftkvalitet -Vattenkvalitet ytvatten och grundvatten (kvantitet)	- Planområdet utsätts i dagsläget för buller från industrianläggningar samt från tillhörande fordon- och tungtrafik - Kemisk status God - Kvantitativ status God	- Bullerförutsättningarna på planområdet bedöms ej ändras betydande i och med planens genomförande - kemiska statusen kommer ej påverkas i och med planens genomförande. - kvantitativ status kommer ej påverkas i och med planens genomförande.	☒	☐	

Skyddade områden och arter (MB 7kap) -Naturreservat -Kulturresevat -Naturminne -Biotopskydd -Djur- och växtskyddsområde -Strandskyddsområde -Miljöskyddsområde -Vattenskyddsområde -Övriga skydd (fridlysta arter, artskyddsförordning mm) -Naturvårdsavtal	- Planområdet ligger inom grundvattentäkten Södertäljeåsen-Södertälje - planområdet ligger ej inom naturreservat- Naturreservat, Kulturresevat, Naturminne, Biotopskydd, Djur- och växtskyddsområde, Strandskyddsområde, Miljöskyddsområde, Vattenskyddsområde och Naturvårdsavtal	-	☒	☐	
Naturmiljö - Allmän beskrivning, vegetation och djurliv - Särskilda värden för biologisk mångfald exempelvis: ovanliga och skyddsvärda naturtyper, utpekade nyckelbiotoper, viktiga spridningssamband, länsstyrelsens inventeringar av ädellövskog och/eller ängs- och hagmarker eller artgrupper som groddjur, fladdermöss, insekter, rödlistade arter -Arter enligt Artskyddsförordningen (habitatsarter och fridlysta arter)	- Planområdet ligger inom ett hårdgjort hamn- och industriområde och påverkar därför ingen naturmiljö.	-	☒	☐	

Kulturmiljö och stads- och landskapsbild - Skyddade enligt KML, fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkor (även oupptäckta fornlämningar) -Landskapsbildskydd - Kulturvärden enligt PBL och MB (inklusive utpekade kulturmiljöområden i ÖP och kulturmiljöprogram	Planområdet består i dagsläget av cisterner samt hårdgjord mark och befinner sig i ett större sammanhang av industri- och hamnverksamhet.	Tillkommande cementcistern är högre än övriga byggnader inom Energihamnen. Byggnaden är lägre än Lantmännens silo men som ligger norr om planområdet samt Igelstaverken öster om planområdet men just i det här området finns inga så höga byggnader. Höga byggnader och byggnadsverk syns från långa avstånd och får där med en påverkan på landskapsbilden. De riskerar också att medföra kumulativa effekter.	☒	☐	
Rekreation, friluftsliv, folkhälsa och sociala värden -allmän beskrivning av hur området används och av vem, exempelvis om det finns skolor, förskolor i närheten -parkmiljöer och grönstruktur -Rekreatiansanläggningar, spår och leder målpunkter och upplevelsevärden -Trygghet/otrygghet	- Planområdet ligger inom ett hamn- och industriområde och har i dagsläget inga frilufts, rekreationsytor etc.	-	☒	☐	
Barnperspektivet negativa / positiva konsekvenser för barn. (Komplettera med checklista barnkonventionen) Boende och vardagsliv -Ex. plats för lek (både spontan och anordnad) -Avstånd till skola/ förskola, avstånd till park/natur	Planområdet ingår i hamn och industriverksamhet och innehåller inga verksamheter för barn i dagsläget.	Planområdet kommer fortsatt ingå i hamn och industriverksamhet och inte innehålla verksamheter för barn.	☒	☐	

Trygghet/tillgänglighet -Kan barn röra sig säkert, ex. GC-väg/säker skolväg Miljö och hälsa -Negativa hälsoeffekter i boende/skolmiljö Ex. buller luftkvalitet					
Risker för människors hälsa och för miljön (klimatförändringar) - Buller och vibrationer (RI influensområde totalförsvaret) -Trafik, farligt gods - Explosionsrisk -Elektromagnetisk strålning - Föroreningar (Mark, luft, vatten: nu och efter genomförande) -Risk för skred, erosion (markens stabilitet) -Markradon - Översvämningsrisk -Påverkan på vattenskyddsområde - Ljusförhållanden - ljusföroreningar - Djurhållning	Planområdet ligger inom 150 meter från transportled för farligt gods. Risk för sättningar, skred, ras och blockutfall bedöms som ringa eller obefintliga. Marken bedöms som högriskradonmark.	- Utveckling av verksamheten i enlighet med detaljplanen bedöms inte medföra några förhöjda risker gällande buller och vibrationer, explosioner eller föroreningar. - Framkomligheten för ambulans och räddningstjänst till och från detaljplaneområdet bedöms vara god. Flera infarter finns därtill in till området ifall exempelvis en väg skulle bli blockerad. Brandposter ska vid behov anordnas på lämpliga ställen i hamnområdet. Byggnaders utformning och blåljuspersonals behov av åtkomst, framkomlighet till brandposter och släckvatten beaktas därutöver i samband med bygg- och markprojektering i enlighet med gällande regler. - Området är klassat som eventuellt högriskområde för radon enligt kommunens markradonkarta. Radonfrågan hanteras i bygglovsskedet och i samband med byggnation i området.	☒	☐	

		- Resultaten visar inte på en förhöjd risk för människors hälsa eller miljö med nuvarande markanvändning, industrimark. Påträffade föroreningsnivåer bedöms inte heller utgöra något hinder för tilltänkt detaljplan. Massor från områden där halter överskrider riktvärden för KM ska hanteras som MKM-massor. - Utifrån de mer detaljerade geotekniska förutsättningarna och övriga faktorer kan typ av påle och pållängder bestämmas. Innan grundläggningsarbeten påbörjas skall en riskanalys avseende pålning utföras. Då utförs en inventering av angränsande byggnader och anläggningar. I anslutning till riskanalysen kan omfattning av eventuell syneförrättning, kontrollavvägning och vibrationsövervakning bestämmas för de planerade arbetena.			
Klimataspekter -Bridrar planerad verksamhet till ökade utsläpp -Generar planeringen ökade bilresor (hur ser tillgång till god kollektivtrafik, samhällsservice, offentlig service, arbete. -Vilka effekter av ett förändrat klimat behöver beaktas, ex.	Planområdet utgörs idag av asfalterad mark och betong från tidigare strukturer.	- Planförslaget innebär inget ianspråktagande av grönytor. - Den planerade verksamheten på planområdet kan bidra till något ökade utsläpp på grund av den något ökade trafiken.	☒	☐	

översvämning, skyfall, urbana värmeöar (ex andel hårdgjord yta och inslag av grönska)					
---	--	--	--	--	--